

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

Aika 11.02.2026 klo 14:00 - 15:23

Paikka Sastamalan kaupungintalo, kokoushuone 414

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 2	Pöytäkirjan tarkastajan valinta	4
§ 3	Asiantuntijat ja esteellisyydet tässä kokouksessa	5
§ 4	Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 31.12.2025, asia 6 1314/2025	6
§ 5	Hämeenkyrön Koillisen Metsästysyhdistys ry:n oikaisuvaatimus Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen 17.12.2025 § 95	18
§ 6	Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 10.12.2025, asia 23 1222/2025	23

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lakkinen Sinikka Kinnari Samuli Etelä-Aho Erkki Madedivi Sirkka Kotiporo Heidi	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen asiantuntija	
Poissa	Mattila Hanna Oksanen Silja Sammi Kari		
Muu	Anttila Hanna Jääskeläinen Hanna	esittelijä pöytäkirjanpitäjä	

Allekirjoitukset

puheenjohtaja

pöytäkirjanpitäjä

Käsittellyt asiat

1 - 6

Pöytäkirjan tarkastus Sastamalassa 11.2.2026

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Ympäristöterveydenhuolto, Tampereentie 7A 38200 Sastamala
13.02.2026

Ympäristöterveydenhuollon § 1
jaosto

11.02.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

YMPTJAOS 11.02.2026 § 1

Ympäristöterveydenhuollon jaoston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 147 §, Kuntalaki 103 §

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 2

11.02.2026

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

YMPTJAOS 11.02.2026 § 2

Ympäristöterveydenhuollon jaosto valitsee keskuudestaan pöytäkirjan tarkastajan.

Toimivallan peruste Hallintosääntö 159 §

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajaksi valitaan Sirkka Madekivi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 3

11.02.2026

Asiantuntijat ja esteellisyydet tässä kokouksessa

YMPTJAOS 11.02.2026 § 3

Hallintosäännön mukaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaoston kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus esittelijällä ja pöytäkirjanpitäjällä.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää ympäristöterveydenhuollon jaosto.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 144 §

Valmisteluvastuu

ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila

Esittelijä

Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää, että tässä kokouksessa on esittelijän ja pöytäkirjan pitäjän lisäksi läsnä seuraava asiantuntija

vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila, puh. 040 159 7574

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 31.12.2025, asia 1314/2025

YMPTJAOS 11.02.2026 § 4
28/11.01.00/2026

Vaasan hallinto-oikeus pyysi Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaostolta lausuntoa koskien elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 65 tehtyä valitusta (lausuntopyyntö ja valituksenalainen päätös liitteenä). Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä 1.1.2026 Sastamalan kaupungin hoidettavaksi, minkä vuoksi lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle antaa Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto. Lausunnon määräpäiväksi oli asetettu 30.1.2026 ja määräpäivälle saatiin lisäaikaa 13.2.2026 saakka.

Asian vireilletulo

Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojeluun laitettiin Äkönmaan kyläyhdistys ry:n puolesta sähköpostitse vireille vaatimus Äkönmaan ampumaradan toiminnan keskeyttämiseksi 26.6.2025 kunnes mallinnettu melumittaus on suoritettu ja ammuntemelun on todettu alittavan ympäristöluvan sallitut desibelirajat (oheismateriaalina). Vaatimus on lisäksi toistettu seuraavissa sähköposteissa: 24.7.2025, 26.7.2025, 7.8.2025 sekä 26.8.2025 (oheismateriaalina). Vaatimuksissa on tuotu esiin käsimitarilla mitattujen melujen desibelit, jotka ovat vaihdelleet 69–78 desibeliin ulkona ja lisäksi on todettu melun olevan sisätiloissa yli 35 dB. Asiaan liittyen on toimitettu vielä erikseen haittailmoituksia ammuntemelusta 31.7., 14.8., ja 19.8.2025 (oheismateriaalina).

Toiminnanharjoittajalta pyydettiin asiaan vastine 3.7.2025 (liitteenä), joka toimitettiin 12.8.2025 (oheismateriaalina). Ennen vastinettaan toiminnanharjoittaja pyysi 3.7.2025 lisätietoja vaatimusten taustalla olleista melumittauksista (oheismateriaalina), joita pyydettiin kyläyhdistykseltä 6.8.2025 (oheismateriaalina). Kyläyhdistys vastasi lisätietopyyntöön 7.8.2025 toistaen vaatimuksen ampumaradan toiminnan keskeyttämisestä (oheismateriaalina). Vastineessaan 12.8.2025 toiminnanharjoittaja toteaa, ettei se anna vastinetta sekä, että valittajan väitteet eivät pidä paikkaansa vaan ampumaradan toiminta on lain ja ympäristöluvan mukaista, eikä säännöllisen seurannan ja dokumentoitujen näyttöjen perusteella aiheuta haittaa ympäristölle eikä vaaraa terveydelle.

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 3.9.2025 § 65

Elinympäristölautakunnan lupajaosto antoi päätöksensä kyläyhdistyksen vaatimukseen 3.9.2025 § 65 (liiteenä). Päätöksellä hylättiin vaatimukset, jotka koskevat Äkönmaan ampumaradan toiminnan keskeyttämistä. Päätöstä perusteltiin muun muassa sillä, että toimitettujen vaatimusten yhteydessä ei ole toimitettu olennaisia tietoja melumittauksista, minkä vuoksi ei ole voitu arvioida mittausten luotettavuutta eikä sitä, miten melumittausten tuloksia tulisi arvioida suhteessa ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetussa Valtioneuvoston päätöksessä (Vnp 53/1997) annettuihin painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (LAI_{max}) määritettyihin melun ohjearvoihin. Tämän lisäksi päätöstä perustellaan toiminnanharjoittajalle annetulla kehotuksella ja kehotuksen noudattamisella. Kaiken kaikkiaan esitettyjen seikkojen vuoksi ei voida katsoa, että ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 181 §:n mukaiset edellytykset toiminnan keskeyttämiseksi täyttyisivät.

Valitus Vaasan hallinto-oikeuteen

Äkönmaan Kyläyhdistys ry. valitti elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen (oheismateriaalina). Valitus sisälsi liitteenä toiminnanharjoittajalle myönnetyn ympäristöluvan (oheismateriaalina) sekä 24.10.2024 toiminnanharjoittajalle annetun ampumarataluvan (oheismateriaalina). Valituksessa vaadittiin elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksen 3.9.2025 § 65 kumoamista lainvastaisena, valituksenalaisen päätöksen toimeenpanon kieltämistä siksi ajaksi, kun muutoksenhakuprosessi on käynnistä, asian palauttamista elinympäristölautakunnan lupajaoston käsiteltäväksi sekä velvoittamaan Hämeenkyrön kuntaa korvaamaan kyläyhdistyksen oikeudenkäyntikulut.

Valitusta perusteltiin muun muassa sillä, että valituksen alainen päätös on lainvastainen, päätöksen perusteena käytetty selvitys ei ole luotettava ja se on ristiriidassa valittajan toimittaman selvityksen kanssa. Ampumaradan toiminta rikkoo ympäristölupaa ja aiheuttaa välitöntä vaaraa lähialueen asukkaiden terveydelle. Valituksessaan kyläyhdistys toteaa muun ohella, ettei lupajaosto ole huomionnut ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaista selvitysvelvollisuuttaan vaan on tarkastellut asiaa vain YSL 181 §:n valossa. Kyläyhdistys katsoo, että sen mukaan YSL 181 §:n edellytykset täyttyvät asiassa. Näiden lisäksi kyläyhdistys toteaa muun muassa, että ympäristönsuojeluviranomaisen olisi tullut meluilmoitusten perusteella itse tarkastaa tilanne tai selvittää asia muulla tavoin eikä selvityksen pyytäminen toiminnanharjoittajalta ole ollut riittävää. Lupajaoston ei olisi tullut ratkaista tapausta annetuilla selvityksillä,

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

vaan hankkia lisäselvitystä järjestämällä esimerkiksi puolueeton melumittaus. Lisäksi kyläyhdistys toteaa, ettei toiminnanharjoittajan teettämien melumittausten aikana ketään ulkopuolisia kutsuttu tilaisuuteen ja testissä käytettiin pienempikaliiberisia aseita kuin mitä ampumaradalla on lupa käyttää. Valituksensa perusteluissa kyläyhdistys katsoo, että sille mahdollisesti kuuluva väittämistaakka on asiassa hyvin rajallinen, ja joka tapauksessa ulottuu ainoastaan oikeustositseikkoihin, ei niiden oikeudelliseen luonnehdintaan. Kyläyhdistys myös toteaa, että ampumaradan toiminta on muuttunut merkittävästi ympäristöluvan myöntämisen jälkeen, koska toiminnanharjoittajalle on myönnetty ampumaratalupa mikä merkitsee laukausmäärien nousua, joka muodostaa nykyisen ympäristöluvan lupaehdon rikkeen.

Toiminnanharjoittajalle 5.2.2025 annettu kehoitus ja sen noudattaminen

Toiminnanharjoittajalle annettiin elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksessa 5.2.2025 § 5 kehoitus saattaa ampumaradan toiminta ympäristöluvan mukaiseksi (liitteenä). Kehotuksessa todettiin muun muassa perusteena kehotuksen antamiselle, ettei toiminnanharjoittaja ole selvittänyt toiminnan ympäristövaikutuksia melun osalta vuoden 2019 jälkeen, sillä asianmukaista meluseurantasuunnitelmaa ei ole toimitettu, eikä ajankohtia melumittausten uusimiselle ole näin määritetty. Tämän vuoksi kehotuksen kohdassa kaksi kehoitettiin melumittauksista:

2. Yhdistyksen tulee teettää ulkopuolisella asiantuntijalla melumittaukset lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kivääriammunnan osalta 29.8.2025 mennessä ja haulikkoammunnan osalta viipymättä ratojen käyttöönoton jälkeen. Kivääriammunnan osalta melumittausten raportti tulee toimittaa ympäristönsuojeluviranomaiselle 30.9.2025 mennessä ja haulikkoammunnan osalta viipymättä melumittausten tekemisen jälkeen.

Toiminnanharjoittaja toimitti 26.8.2025 kunnan ympäristönsuojeluun Äkönmaalla 14.8.2025 suoritettujen melumittausten tulokset (TMI Rauno Pääkkönen lausunto 25.8.2025, oheismateriaalina). Melumittaukset suoritettiin ampumaradalla 14.8.2025 Rauno Pääkkösen toimesta yhdessä ampumaradan henkilöiden kanssa. Melumittaukset suoritettiin neljällä pisteellä, jotka olivat tien risteys sekä kolme läheisintä kiinteistöä (Holma, Lähteenmäki ja Riihioja). Mittaukset suoritettiin kiväärillä Tikka .308 LSA-55, patruunat Sako 8 g Full Jacket. Kaikki patruunat olivat kaupallisia. Mittausten aikana ammuttiin 75 m kivääriradan kopista ilman vaimenninta, 75 m kiväärikopista vaimentimella, 75 m kiväärikopin vierestä vaimentimella sekä 100 m kiväärikopista vaimentimella. Toimitetun

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

raportin mukaan Mittaukset tehtiin Ympäristöministeriön Ympäristöopas 61:n "Ampumaratamelun mittaaminen" mukaan. Mittausmikrofoni sijoitettiin mittauspisteelle 1,5 metrin korkeuteen maanpinnasta. Äänitasomittarilla rekisteröitiin jokaisen laukauksen erikseen aiheuttama I-aikapainotettu ja A-taajuuspainotettu enimmäisäänitaso $L_{A1,max}$.

Tulosten perusteella mittauspisteellä tien risteyksessä laukausten keskiarvo vaihteli välillä 62-65 dB, mittauspisteessä Holma laukausten keskiarvo oli kaikissa ammunnoissa 58 dB, mittauspisteessä Lähteenmäki laukausten keskiarvo vaihteli välillä 60-68 ja mittauspisteessä Riihioja laukausten keskiarvo vaihteli välillä 58-60. Ainoastaan yhdessä mittauspisteessä, kiinteistöllä Lähteenmäki, 75 m kivääriradan kopista ilman vaimenninta ammuttujen laukausten keskiarvo ylitti Valtioneuvoston päätöksen 53 /1997 ohjearvon 65 dB asumiseen käytettävällä alueella. Keskiarvo oli 68 dB. Tulosten tarkastelussa on arvioitu, että ohjearvon ylitys voi johtua auton ohiajoista (73 dB ja 78 dB). Tulosten tarkastelussa todetaan, että mikäli nämä autojen ohiajojen aikana mitatut desibelit 73 dB ja 78 dB jätetään pois, saadaan enimmäistasoksi 65 dB eli ohjearvo ei ylity.

Ylityksestä toimitettiin toiminnanharjoittajalle neuvontakirje 8.9.2025, jossa muistutettiin, ettei melu saa ylittyä valtioneuvoston ohjearvoa 65 dB asumiseen käytettävällä alueella (liitteenä).

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 17.12.2025 § 94

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksessä 17.12.2025 § 94 (liitteenä) todettiin, että 5.2.2025 annetun kehotuksen kohtaa 2 on noudatettu siltä osin, kuin kehotus on koskenut kivääriammuntaa. Lisäksi kehotus jätettiin siltä osin voimaan, kun se koski haulikkoammuntaa, koska haulikolla ei ole voitu ampua ampumaradalla sillä haulikkoratoja ei ole otettu käyttöön. Tätä päätöstä perusteltiin sillä, että ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan melumittaukset on teetetty riippumattomalla ulkopuolisella asiantuntijalla kehotuksen mukaisesti ja mittauksissa on noudatettu asianmukaisesti Ympäristöministeriön opasta, joten toiminnanharjoittajan voidaan katsoa noudattaneen kehotuksen kohtaa 2 siltä osin kuin se koskee kivääriammuntaa.

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle

Äkönmaan kyläyhdistys ry:n valitus tulee hylätä ja elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 3.9.2025 § 65 jättää voimaan. Vaatimus velvoittaa Hämeenkyrön kunta korvaamaan kyläyhdistyksen oikeudenkäynti- ja asianosaiskulut on hylättävä.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 4

11.02.2026

Vaatimus kieltää valituksenalaisen päätöksen toimeenpano siksi ajaksi, kun muutoksenhakuprosessi on käynnissä, tulee hylätä.

Ympäristönsuojeluviranomainen tarkentaa seuraavia valittajien valituksessaan esiintuomia asioita:

” HKMY on syyskuussa 2024 hakenut Poliisihallituskelta ampumaratalain 5 §:n mukaista ampumaratalupaa, jolla Äkönmaan ampumarata muutettaisiin ilmoituksenvaraisesta vähäisestä ampumaradasta luvanvaraiseksi ampumaradaksi, jonka vuosittainen laukausmäärä on yli 10 000 mutta alle 300 000 laukausta. Poliisihallitus on myöntänyt ampumarataluvan 24.10.2024. Uutta ympäristölupaa ei toiminnalle ole myönnetty.”

” Viranomaisen selvittelyvastuuta asiassa korostaa edelleen se, että ampumaradan toiminta on muuttunut merkittävästi ympäristöluvan myöntämisen jälkeen. Edellä esitetyllä tavalla HKMY on hakenut ja saanut ampumarataluvan, mikä puolestaan merkitsee laukausmäärien nousua ainakin 1 500 laukauksella vuodessa. Tästä huolimatta kyläyhdistyksen tiedossa ei ole, että uutta ympäristölupaa olisi myönnetty tai haettu. Kyse on merkittävästä muutoksesta, joka muodostaan nykyisen ympäristöluvan lupaehdon rikkeen. Toiminnan keskeyttäminen olisi tällaisessa tilanteessa ollut suhteellinen toimenpide, jolla alueen asukkaille aiheutuva välitön terveyshaitta olisi saatu estettyä”

- Valittajien viittaama ampumaradan uusi poliisilta saatu ampumaratalupa 24.10.2024 (oheismateriaalina) on oma erillinen lupansa, jonka myöntää poliisihallitus ja jota valvoo poliisi, eikä sillä ole vaikutusta ympäristölupaan. Ampumaratalupa mahdollistaa suurempien laukaisumäärien ampumisen ampumaradalla, mutta koska tätä ei ole sallittu ympäristöluvassa, ei ampumaradalla tulla ampumaan nykyistä laukaisumäärää enempää laukauksia, ellei uutta ympäristölupaa haeta. Mikäli ampumaradan laukaisumääriä haluttaisiin lisätä ampumarataluvan mukaisesti yli 10 000 laukaukseen, olisi se todennäköisesti YSL 29 §:n tarkoittamaa luvanvaraisen toiminnan olennaista muuttamista, joka vaatisi lupaa.

Uusi ampumaratalupa ei velvoita toiminnanharjoittajaa hakemaan uutta ympäristölupaa eikä ympäristönsuojeluviranomainen näe tarpeelliseksi saattaa vireille ympäristöluvan muuttamista YSL 89 §:n 2 momentin mukaisesti, koska tosiasiallisesti ampumaradalla ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, että YSL 89.2 §:n vaatimukset täyttyisivät.

Toiminnanharjoittajan ympäristöluvassa todetaan, että ”Äkönmaan ampumaradan on noudatettava hakemuksessa esitetyn lisäksi seuraavia lupamääräyksiä.” Ampumaradalle

Ympäristöterveydenhuollon
jaosto § 4

11.02.2026

annetuissa määräyksissä ei ole annettu tarkkaa lukemaa, kuinka monta laukausta vuodessa ampumaradalla saa ampua tai mitä asetyyppejä radalla saa käyttää, mutta nämä todetaan ympäristöluvan "Ilmoitettu toiminta" -kohdassa seuraavasti: "Radalla ammutaan vuosittain noin 4000 haulikonlaukausta, noin 3500 kiväärinlaukausta sekä noin 1000 pienoiskiväärin laukausta, yhteensä noin 8500 laukausta vuodessa. Kyseessä on siten ampumaratalain (763/2015) 3 §:n mukainen vähäinen ampumarata (enintään 10 000 laukausta vuodessa)".

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että mikäli toiminnanharjoittaja haluaa ampua uuden, poliisilta saadun ampumarataluvan mukaisesti yli 10 000 laukausta vuodessa, jolloin ampumarata ei nykyinsäädännön valossa olisi enää vähäinen ampumarata, tulisi sen silloin hakea uutta ympäristölupaa YSL 29 §:n mukaisesti. Nykyinen ympäristölupa ei mahdollista ampumarataluvan mukaisia ampumamääriä, mutta se ei tee uudesta ampumarataluvasta lain vastaista vaan se ainoastaan mahdollistaa toiminnanharjoittajalle, sen niin halutessaan, kapasiteetin nostamisen, kunhan uusi ympäristölupa haetaan. Näin ollen ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, ettei ampumaradalta aiheudu valittajien mainitsemaa lisääntyntä ampumamelua vaan ampumamelu on pysynyt koko ajan samana.

"Kyläyhdistys toteaa, että lupajaosto ei ole asiassa huomionnut lainkaan ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaista tutkimisvelvollisuutta. Kyläyhdistykseltä ei voida edellyttää, että se osaa vedota oikeustosisekkujen oikeaan juridiseen luonnehdintaan. Valvontaviranomaisen olisi saatuaan häiriöilmoituksen myös tullut tutkia asia ympäristönsuojelulain 169 §:n valossa, eikä vain päätyä tarkastelemaan asiaa ympäristönsuojelulain 181 §:n nojalla. Kyläyhdistys korostaa selvyiden vuoksi, että sen näkemyksen mukaan myös ympäristönsuojelulain 181 §:n edellytykset täyttyvät tässä asiassa."

"Kyläyhdistys katsoo, että sille mahdollisesti kuuluva väittämistaakka on asiassa hyvin rajallinen, ja joka tapauksessa ulottuu ainoastaan oikeustosisekkuihin, ei niiden oikeudelliseen luonnehdintaan. Kyläyhdistys on tekemissään melu-ilmoituksissa ilmoittanut HKMY:n rikkovan ympäristölupansa lupaehtoja ja esittänyt siihen sellaiset perusteet, joita maalikko-johtoiselta asukas-yhdistykseltä voi asiassa edellyttää."

"Näiden eroavuuksien vuoksi viranomaisen tulisi ottaa asiassa vastuu selvityksen saamisesta, jotta lopputulos olisi objektiivinen sekä luotettava. Kyläyhdistyksen näkemyksen mukaan viranomainen on antamassaan päätöksessä luottanut yksinomaan HKMY:n tekemään selvitykseen siitä huolimatta, että kyseinen mittaus ei ole

puolueeton sekä siitä, että kyläyhdistyksen omat mittaukset ovat poikenneet HMKY:n mittauksista.”

- YSL 169 §:n mukaisesti, ”Jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan tai ilmoituspäätöksen noudattamatta jättämisen tai muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvitettävä asia muulla asianmukaisella tavalla. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa- tai ilmoituspäätösasia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian ratkaisemista tai ilmoituspäätöksen antamista.”

Viranomaisella on selvittämisvelvollisuus myös hallintolain 31.1 §:n mukaisesti: ”Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.”

Asianosaisella eli valittajalla on lisäksi velvollisuus myötävaikuttaa asiansa selvittämiseen hallintolain 31.2 §:n mukaisesti ”Asianosaisen on esitettävä selvitystä vaatimuksensa perusteista. Asianosaisen on muutoinkin myötävaikutettava vireille panemansa asian selvittämiseen.”

Meluilmoitukset saatuaan ympäristönsuojeluviranomainen pyysi toiminnanharjoittajalta vastinetta vaatimuksiin toiminnan keskeyttämisestä, joka on tavanomainen ja lainmukainen tapa toimia, kun toiminnanharjoittajaan kohdistuu vaatimuksia. Hallintolain 34 §:n mukaan ”Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.” Lisäksi YSL 181.2 §:n mukaisesti toiminnanharjoittajaa on kuultava mahdollisuuksien mukaan ennen keskeyttämistä.

Toiminnanharjoittaja pyysi ennen vastineen antamista lisätietoja vaatimusten taustalla olleista melumittauksista. Lisätietoja pyydettiin muun muassa tarkoista ajankohdista, jotta mittauksia voidaan verrata radan pöytäkirjojen mittaustilanteisiin sekä sääolosuhteista, mittaustavasta ja tietoja mittaustilanteista, mittauspisteistä, mittausten suorittajasta ja tietoa, miten on varmistettu, että mitatut äänet ovat peräisin ampumaradalta. Ympäristönsuojeluviranomainen pyysi tietoja kyläyhdistykseltä, jotta asiaa voitaisiin perusteellisesti tutkia ja tehdä sen perusteella päätös.

Kyläyhdistykseltä ei ole velvoitettu oikeustositseikkojen luonnehdintaa, mutta ympäristönsuojeluviranomainen katsoo,

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 4

11.02.2026

että on ollut perusteltua pyytää tiedoksi esimerkiksi kellonaikoja, jolloin melumittaukset on suoritettu sekä esimerkiksi jonkinlaista havaintoa säästä tai mittauspisteistä, koska esimerkiksi tuuli ja ilman lämpötilaerot vaikuttavat melun etenemiseen sekä etäisyys melun lähteestä vaikuttaa merkittävästi saatuihin tuloksiin. Toimitettuja lisätietoja ei saatu. Kuten valituksenalaisesta päätöksestä käy ilmi, "ei ole voitu arvioida mittausten luotettavuutta eikä sitä, miten meluilmoituksessa tuotuja desibelilukuja tulee arvioida suhteessa ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetussa Valtioneuvoston päätöksessä (Vnp 53/1997) annettuihin painotettuna enimmäistasona impulssiaikavakiolla (L Almax) määritettyihin melun ohjearvoihin". Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen nostaa esiin, että käsikäyttöisillä melumittareilla saadut tulokset ovat usein suuntaa antavia, ja toteaa, ettei pelkästään niiden perusteella toimintaa voida YSL 181 §:n nojalla keskeyttää.

Toiminnanharjoittajalle annettiin melun osalta kehoitus 5.2.2025 sen selvittämiseksi, aiheutuuko ampumaradasta kohtuutonta melua lähimmille häiriintyvälle kohteille. Toiminnanharjoittaja noudatti kehotusta toimittaen melumittausraportin kivääriammunnan osalta ympäristönsuojelulle. Melumittausraportin perusteella melu on pysynyt lähimmillä häiriintyvillä kohteilla ohjearvojen alapuolella lukuun ottamalla kiinteistöä Lähdemäki, jonka osalta taas on arvioitu, että melun ylittyminen on johtunut autojen ohiajosta. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, ettei asiassa ole ollut tarpeen epäillä toimitettua melumittausraporttia vaan viranomainen on luottanut toimitettuun melumittausraporttiin ja sen asianmukaisuuteen sekä siihen, että siinä tuodut tulokset ovat oikeita ja tulosten tarkastelu on tehty asianmukaisesti.

Johtopäätöksensä ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että päätöksen taustalla ollut selvitys on riittävä ja oikeasuhtainen ja päätös on voitu tehdä laillisesti. Ympäristönsuojeluviranomainen on hankkinut selvitystä melusta antamalla toiminnanharjoittajalle kehotuksen suorittaa melumittaukset lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, sekä pyytämällä toiminnanharjoittajalta vastinetta ammuttamelusta tehtyihin haittailmoituksiin. Melumittausraportin saatuaan ympäristönsuojeluviranomainen on todennut, että yhtä mittauspistettä ja asetyyppejä lukuun ottamatta, melu pysyy ohjearvojen sisäpuolella ja näin ollen myös ympäristölupaa noudatetaan. Lisäksi ympäristönsuojeluviranomainen antoi toiminnanharjoittajalle neuvontakirjeen, jossa vielä todettiin, että melu ei saa ylittää ympäristöluvassa määriteltyä arvoa. Melumittausraportin tulosten tarkastelun osalta on hyvin todennäköistä, että ylitys ohjearvossa johtui autojen ohiajosta, jonka vuoksi ympäristönsuojeluviranomainen ei katsonut, että melumittausraporttia tulisi pitää puutteellisena, virheellisenä,

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 4

11.02.2026

epäobjektiivisena tai riittämättömänä selvityksenä. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että desibeliylitykseen nähden neuvontakirje on ollut oikeasuhtainen toimenpide havaittuun ylitykseen.

” Kyläyhdistys toteaa, että selvittäminen on tässä tapauksessa tapahtunut pyytämällä selvitystä HMKY:ltä, joka on toimittanut ympäristötarkastajalle teettämänsä melumittauksen. Kyläyhdistys katsoo, ettei tätä selvitystä voida pitää ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaisena asianmukaisena tapana. Tämä johtuu siitä, että vaikka raportin teki ulkopuolinen toimija, TMI Rauno Pääkkönen, olivat kaikki muut testiin osallistuvat HMKY:n jäseniä. Ketään ulkopuolisia ei kyläyhdistyksen tietojen mukaan kutsuttu tilaisuuteen. Testissä käytettiin muun muassa .308 kaliiberista asetta, jonka äänenvoimakkuus on luonnollisesti pienempi kuin suurempikaliiberisella aseella, joita ampumaradalla on lupa käyttää. Desibelirajat koskevat kuitenkin kaikenlaisia aseita. Testi tulisi tehdä kokonaisuudessaan puolueettoman tahon toimesta siten, että huomioon otetaan kaikenlainen ympäristöluvan mukainen toiminta. Siten esimerkiksi mittauksia tulisi tehdä kaikista ampumaetäisyyksiltä, ei vain, kuten nyt on tehty, 75 m osalta.”

- Yleisen käytännön mukaan ulkopuolisten osallistuminen melumittauksiin, niiden suorittamiseen tai melumittauksen valvominen viranomaisen toimesta paikan päällä niitä suoritettaessa ei ole välttämätöntä eikä tarpeellista, joten myöskään tässä tapauksessa ympäristönsuojeluviranomainen ei katsonut tarpeelliseksi olla seuraamassa melumittauksia. Toiminnanharjoittajalla ei ole ollut velvollisuutta ilmoittaa melumittauksista ympäristönsuojeluun, eikä tätä olla vaadittu muiltakaan toiminnanharjoittajilta, jotka ovat kunnassa melumittauksia suorittaneet.

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että mikäli toiminnanharjoittajan toimittamaa selvitystä olisi kyseenalaistettu ja mahdollisesti vaadittu suorittamaan melumittaukset uudelleen, taikka suoritettu kunnan varoista toiset melumittaukset, asettaisi se toiminnanharjoittajan eriarvoiseen asemaan suhteessa muihin ampumaratoihin ja se loukkaisi Suomen perustuslain (731/1999) 6 §:n mukaista yhdenvertaisuuden perusoikeutta. Kyseistä melumittajaa on käytetty myös muiden ampumaratojen melumittauksien suorittamisessa, lisäksi toiminnanharjoittaja tuotti vuonna 2019 samalla melumittajalla edelliset melumittaukset. Olisi viranomaisen epäjohtonmukaista toimintaa kyseenalaistaa ulkopuolisen ja riippumattomana pidetyn melumittajan toimittama melumittausraportti. Viranomaiselle ei ole esitetty kyläyhdistyksen toimesta sellaisia todisteita, minkä vuoksi olisi tarkoituksenmukaista epäillä toimitetun selvityksen

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

luotettavuutta. Mikäli toimitettua selvitystä tässä vaiheessa epäiltäisiin, tulisi myös muiden toiminnanharjoittajien samalta toiminnanharjoittajalta toimittamia selvityksiä epäillä. Mikäli ympäristönsuojeluviranomainen olisi vaatinut toiminnanharjoittajaa teetättämään mittaukset jollain toisella melumittaajalla tai muuten suorittamaan mittauksen uudelleen, ei viranomainen kohtelisi toiminnanharjoittajaa tasapuolisesti muiden vastaavanlaisten toiminnanharjoittajien (ampumaratojen) kanssa (hallintolaki 6.1 §).

”Kyläyhdistyksen vaatimus siitä, että toiminta ampumaradalla keskeytettäisiin siksi ajaksi, että puolueeton melumittaus saadaan tehtyä, on kohtuullinen. Asukkaiden terveellisen ja turvallisen elämän voidaan katsoa olevan suurempi oikeushyvä kuin ampumaradan pitäminen aktiivisena.”

- Kyläyhdistyksen toimittamien ammuttamelusta tehtyjen hättailmoitusten tai toiminnanharjoittajan toimittaman selvityksen perusteella ei ole voitu riittävästi varmistua siitä, että toiminnasta aiheutuisi sellaista kohtuutonta häittoa tai merkittävää ympäristön pilaantumista, jotta toimintaa voitaisiin keskeyttää YSL 181 §:n nojalla. Toiminnanharjoittajan toimittamat melumittaukset on katsottu olevan riippumattomalla tekijällä teetettyjä ja asianmukaisesti teetettyjä siitä toiminnasta, joka tällä hetkellä on käynnissä ampumaradalla (kivääriammunta).

Kaikkeen edellä olevaan viitaten ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että puolueeton melumittaus on ampumaradalla suoritettu, eikä toimintaa voida saatujen selvitysten perusteella YSL 181 §:n nojalla keskeyttää.

Muilta osin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksessä on annettu riittävät perustelut päätökselle ja päätös tulee pysyttää.

Liitteenä

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 31.12.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen päätös 3.9.2025 § 65

Vastinepyyntö vaatimukseen Äkönmaan ampumaradan toiminnan keskeyttämisestä 3.7.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 3.9.2025 § 65

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 5.2.2025 § 5

Toiminnanharjoittajalle annettu kehoitus 5.2.2025

Neuvontakirje 8.9.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaosto 17.12.2025 § 94

Oheismateriaalina

Vaatus Äkönmaan ampumaradan toiminnan keskeyttämiseksi
26.6.2025

Vaatimukset Äkönmaan ampumaradan toiminnan keskeyttämiseksi
24.7.2025, 26.7.2025, 7.8.2025 sekä 26.8.2025

Meluilmoitukset 31.7.2025, 14.8.2025 ja 19.8.2025

Toiminnanharjoittajan pyyntö toimittaa lisätietoja vaatimusten
taustalla olleista melumittauksista 3.7.2025

Kyläyhdistykseltä pyydetty lisätiedot 6.8.2025

Kyläyhdistyksen toimittamat lisätiedot 7.8.2025

Toiminnanharjoittajalta vastine 12.8.2025

Äkönmaan kyläyhdistyksen vaatimus Vaasan hallinto-oikeudelle
liitteineen

Melumittausraportti - TMI Rauno Pääkkönen lausunto 25.8.2025

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, joten niitä ei julkaista
kaupungin verkkosivuilla.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (427/2014) 29 §, 89 §, 169 §, 181 §

Hallintolaki (434/2003) 6 §, 31 §, 34 §

Suomen perustuslaki (731/1999) 6 §

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason
ohjeistoista (35/1999)

Ympäristöterveydenhuollon § 4
jaosto

11.02.2026

Toimivallan peruste Hallintosääntö 27 §

Valmistelija Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon jaosto antaa ympäristönsuojeluviranomaisena edeltä selosteosasta ilmenevän lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle koskien valitusta Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöstä 3.9.2025 § 65.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo, 040 556 4236,
heidi.kotiporo@sastamala.fi

Ympäristöterveydenhuollon § 5
jaosto

11.02.2026

Hämeenkyrön Koillisen Metsästysyhdistys ry:n oikaisuvaatimus Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätökseen 17.12.2025 § 95

YMPTJAOS 11.02.2026 § 5
28/11.01.00/2026

Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry (myöh. toiminnanharjoittaja) toimitti 5.1.2026 Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluun oikaisuvaatimuksen (oheismateriaalina) koskien Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoston (myöh. elinympäristölautakunnan lupajaosto) kokouksessa 17.12.2025 § 95 annettua uutta tarkennettua kehotusta (liitteenä). Oikaisuvaatimuksessa toiminnanharjoittaja tarkentaa kehotuksessa päätöksen perusteina ilmennyttä virhettä.

Toiminnanharjoittaja nostaa esiin viivytysaltaan, ja että altaasta poistuu vettä ainoastaan näyteenottokaivon kautta maastoon ja ylivuotoputki on ainoa, jonka kautta vesi purkaa altaasta. Altaan ympärys on padottu ja siten suodatetut vedet purkautuvat maastoon vain yhdestä kohdasta. Toiminnanharjoittaja huomauttaa, ettei näyteenottokaivossa sijaitsevan putken korkeudelle ole annettu Rothin suunnitelmassa eikä viranomaisenkaan toimesta tarkkoja suunnitelmia, joten rakenteen ei voida katsoa olevan luvan tai suunnitelman vastainen.

Toiminnanharjoittaja huomauttaa oikaisuvaatimuksessaan, ettei merkittävää huuhtoutumisvaikutusta pääse syntymään, koska kyseiseltä alueelta on puhdistettu pilaantunutta maa-ainesta (PH Ympäristötekniikka Oy, raportti 4.12.2023, liitteenä) ja radan nykyinen kuormitus kohdistuu luotiloukkuun. Lisäksi toiminnanharjoittaja nostaa esille, ettei altaan vesi pääse huuhtomaan vanhaa taustavallia, allasta ei ole rakennettu haulikkoratojen haulien pääasialliselle leviämisalueelle ja mahdollisesti alueella luontaisesti havaittavat ainekset jäisivät vesien noustessa altaan pohjalle ja kasvillisuuteen. Toiminnanharjoittaja esittää, että tilannetta tarkkaillaan useampi vuosi ennen muutosten tekemistä, jotta voidaan nähdä, miten alueella kertyvä vesi käyttäytyy rakenteen ollessa useamman vuoden valmis sekä tarkkailla, mihin korkeuteen vesi tyypillisesti nousee tarkkailukaivossa.

Kasvillisuuden osalta toiminnanharjoittaja huomauttaa, että tarkastus tehtiin marraskuussa, jolloin kasvillisuutta ei ollut nähtävissä tai sen kasvu on ollut niin vähäistä, ettei sitä voi kaikilta osin havaita. Toiminnanharjoittaja toteaa seuraavansa kasvillisuuden kehittymistä ja tarvittaessa lisäävänsä mahdollisia haitta-aineita sitovia kasveja alueelle. Toiminnanharjoittaja katsoo, että elinympäristölautakunnan

Ympäristöterveydenhuollon § 5
jaosto

11.02.2026

lupajaoston 17.12.2025 annetun tarkennetun kehotuksen määräaika on perusteeton huomioiden sen ajankohdan pääosin kohdistuvan talvikuukausille ja ettei vesinäytteiden perusteella alueelta ole havaittu kulkevan haitta-aineita.

Toiminnanharjoittaja katsoo, että radan toiminta ei ole lainvastaista tai sen nojalla annettujen säädösten tai määräysten vastainen (YSL 175 § ja 179 §), joten annettu kehotus on tarpeeton ja tulee peruuttaa.

Toiminnanharjoittaja kyseenalaistaa kehotuksen, joka annettiin 5.2.2025, sillä ”Toiminnanharjoittajalle ei ole tarkastuksilla esitetty mikä altaassa on virheellistä vaan päinvastoin todettu toiminnan siltä osin olevan luvan mukaista (Tarkastuskertomus, 13.9.2024, liitteenä) myöskään lupajaoston tarkastuksella ei ole todettu mitään puutteita (Tarkastuskertomus, 11.10.2024, liitteenä)”. Toiminnanharjoittaja huomauttaa, ettei tarkastuskäynnillä 27.11.2025 kerrottu toiminnanharjoittajalle mikä olisi virheellistä tai lainvastaista, eikä tällaista ilmene 28.11.2025 päivätyssä tarkastuskertomuksessa (liitteenä).

Asiassa annetut kehotukset ja niiden tarkastaminen

Kehotus 5.2.2025

Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaosto antoi 5.2.2025 toiminnanharjoittajalle kehotuksen (liitteenä) saattaa Äkönmaan ampumaradan toiminta ympäristöluvan mukaiseen tilaan. Kyseisessä kehotuksessa kohta 4 koski hulevesiallasta.

4. Yhdistyksen tulee saattaa rata-alueen hulevesijärjestelmä ympäristölautakunnassa vuonna 2019 (24.6.2019, 35 §) hyväksytyn Markku Rothin suunnitelman (Markku Roth 31.5.2018) mukaiseksi 29.8.2025 mennessä.

Tarkastuskäynti 27.11.2025

Tarkastuskäynnillä 27.11.2025 tehtiin havaintoja hulevesialtaasta. Tarkastuskertomuksessa 28.11.2025 on kirjattu tehdyt havainnot ja toiminnanharjoittajan esiin tuomat asiat, lisäksi tarkastuskertomuksen oheen liitettiin hulevesialtaasta tehdyt mittaukset (liitteenä).

Kehotus 17.12.2025

Ympäristöterveydenhuollon § 5
jaosto

11.02.2026

Toiminnanharjoittaja jätti noudattamatta 5.2.2025 annetun kehotuksen kohtaa 4 eli hulevesiallasta koskevaa kehotusta, minkä vuoksi elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoi tarpeelliseksi tarkentaa alkuperäistä kehotusta ja antoi kokouksessaan 17.12.2025 § 95 kaksi uutta kehotusta (liitteenä). Hulevesiallasta koskien kehotuksessa annettiin kehotus numero 2, jossa todettiin hulevesialtaasta:

2. Elinympäristölautakunnan lupajaosto antaa Hämeenkyrön Koillinen Metsästysyhdistys ry:lle tarkennetun kehotuksen ja kehottaa ryhtymään välittömästi seuraavaan toimenpiteeseen:

Yhdistyksen tulee saattaa rata-alueen hulevesijärjestelmä ympäristölautakunnassa vuonna 2019 (24.6.2019, 35 §) hyväksytyn Markku Rothin suunnitelman (Markku Roth 31.5.2018) mukaiseksi 30.6.2026 mennessä. Hulevesijärjestelmään tulee tehdä ainakin seuraavat muutokset:

- *Purkuputki tulee sijoittaa niin, että ylivuotopurku maastoon toteutuu.*
- *Toiminnanharjoittajan tulee huolehtia, että purkautuvaan maastoon syntyy tai sinne istutetaan epäpuhtauksia sitovaa kasvillisuutta, kuten esimerkiksi pajua*

Liitteet

Elinympäristölautakunnan lupajaoston 5.2.2025 § 5 annettu kehotus

Elinympäristölautakunnan lupajaoston 17.12.2025 § 95 annettu kehotus

Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettu vastine 5.2.2025 päivättyyn kehotukseen ja toiminnanharjoittajan kuulemiseen

Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettu meluseurantasuunnitelma

Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettu tarkastuskertomus 13.9.2024

Tarkastuskertomus 28.11.2025

28.11.2025 tarkastuskertomuksen liitteenä olleet mittaustulokset hulevesialtaan koosta

Tarkastuskertomus, 11.10.2024

PH Ympäristötekniikka Oy, raportti 4.12.2023

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 5

11.02.2026

Oheismateriaalit

5.1.2026 toimitettu oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen liitteenä toimitettu ympäristölupa
(Ympäristölautakunta 16.3.2016 § 10)

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, minkä vuoksi niitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

Toimivallan peruste Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä 1.1.2026 alkaen Sastamalan kaupungin alaisuuteen, minkä vuoksi oikaisuvaatimus käsitellään Sastamalan kaupungin hallintosäännön (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 15.12.2025 § 80, voimaantullut 1.1.2026) 27 §:n mukaisesti Ympäristöterveydenhuollon jaostossa.

Valmistelija Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Ympäristöterveydenhuollon jaosto jättää tutkimatta oikaisuvaatimuksen, joka koskee Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöstä 17.12.2025 § 95.

Päätöksen perustelut 17.12.2025 § 95 annettuun kehotukseen oli muutoksenhakukielto (perustuen kuntalain 136 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta oikaisuvaatimuksella tai valituksella.

Toiminnanharjoittajan oikaisuvaatimuksessaan esiin tuomat asiat otetaan huomioon kehotuksen käsittelemisessä, kun kehotukselle asetettu määräaika on kulunut umpeen.

Sovelletut oikeusohjeet

Hallintolaki (434/2003) 48 §, 49g §

Ympäristöterveydenhuollon § 5
jaosto

11.02.2026

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo, 040 556 4236,
heidi.kotiporo@sastamala.fi

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 10.12.2025, asia 1222/2025

YMPTJAOS 11.02.2026 § 6
31/11.01.04/2026

Vaasan hallinto-oikeus pyysi Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaostolta lausuntoa koskien elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 tehtyä valitusta (lausuntopyyntö ja valituksenalainen päätös liitteenä). Hämeenkyrön kunnan ympäristönsuojelu siirtyi 1.1.2026 Sastamalan kaupungin hoidettavaksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimuksen päivittämisen myötä, minkä vuoksi lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle antaa Sastamalan kaupungin Ympäristöterveydenhuollon jaosto. Lausunnon määräpäiväksi oli asetettu 30.1.2026 ja määräpäivälle saatiin lisäaikaa 13.2.2026 saakka.

Asian vireille tulo

Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaostolle (myöh. elinympäristölautakunnan lupajaosto tai lupajaosto) on toimitettu 12.4.2022, 6.10.2022, 30.1.2023 sekä 9.3.2025 vaatimukset hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi osoitteessa Käkisaarentie 10 (oheismateriaalina). Vaatimusten perusteluiksi on esitetty muun muassa hevosten aiheuttamat haitat kuten raatokärpäset, paarmat ja hajuhaitat, pellon sulamisvesien laskeminen avo-ojaan ja sieltä läheiselle uimapaikalle, lantojen keräämättömyydellä vuosien 2021-2025 aikana, josta aiheutuu kohtuutonta haittaa järvelle ja lähiasukkaille.

Asian taustat

Kiinteistöllä Käkimäki (108-416-2-151) on pidetty alkuun neljää, nykyisin kahta hevosta. Kiinteistöllä Käkimäki sijaitsee hevosten ulkotarha, kun taas kiinteistöä Pajulahti (108-416-2-162) käytetään hevosten laitumena kesäaikaan. Tilalle Käkimäki tehtiin ensimmäinen ympäristötarkastajan tarkastuskäynti 2022, jolloin havaittiin lantojen keräämättömyyttä ja asianmukaisen lannan keräyspaikan puuttumattomuus. Kiinteistöillä Käkimäki ja Pajulahti on lisäksi tehty useita muita ympäristönsuojeluun liittyviä tarkastuksia (muistiot 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 5.5.2023, 22.11.2023 ja 12.5.2025, oheismateriaalina). Tämän lisäksi toiminnanharjoittajalle on lähetetty selvityspyyntö 22.8.2022, täydennyspyyntö 9.9.2022, selvityspyyntö 30.1.2023 sekä selvityspyyntö 28.3.2025 (oheismateriaalina).

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

Hämeenkyrön elinympäristölautakunnan lupajaosto kokouksessaan 28.3.2023 § 16 antoi hevosten pitäjälle kehotuksen saattaa hevosten pitopaikan lantala/siirtolava kuntoon ja mikäli lantaa viedään muualle varastoitavaksi, tulee siitä lähettää kirjallinen selvitys allekirjoituksineen (liitteenä). Kehotusta tehostettiin asettamalla kiinteä uhkasakko. Elinympäristölautakunnan lupajaosto päätti kokouksessaan 17.1.2024 § 3 (liitteenä), että hevostenpitäjän toimet lannan keräämiseksi kiinteistöillä ovat annetun selvityksen perusteella riittävät, eikä uhkasakon asettamisvaihetta jatketa. Tätä päätöstä perusteltiin sillä, että lannan keräykseen voidaan käyttää siihen soveltuvaa vesitiivistä peräkärriä, lavaa tai muuta vastaavaa alustaa, jota ei tarvitse yhtäjaksoisesti säilyttää kiinteistöillä, kunhan lannan keräyksestä ja muualle toimittamisesta huolehditaan riittävän usein. Lisäksi perusteluissa todettiin, että alusta tulee voida sadekausina kattaa peitteellä, mikäli siinä varastoidaan lantaa luovutusta odotellessa. Lannat on kerättävä ulkotarhasta vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lannan muualle toimittamisesta tulee pitää kirjaa ja pyydettyäessä toimitettava tiedot valvontaviranomaiselle.

Lupajaoston päätöksestä 17.1.2024 § 3 valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 5.3.2025 241/2025 (Dnro: 164/03.04.04.04.19 /2024, liitteenä) palautti asian elinympäristölautakunnan lupajaoston käsittelyyn perustellen päätöstään muun muassa sillä ettei asiakirjoista ilmene, mitä tahoja on kuultu, kantaa ei ollut otettu hevostenpitotoiminnasta mahdollisesti aiheutuviin vesistö-, viihtyvyys- ja naapuruussuhdehaittoihin koskeviin vaatimuksiin eikä päätöksestä ilmene, mihin lopputulokseen lupajaosto on tullut vesistövaikutusten osalta. Asioita ei ollut riittävästi selvitetty, joten asiaa uudelleen käsiteltäessä lupajaoston oli hankittava kaikki tarpeelliset ja riittävät selvityksen asian ratkaisemiseksi.

Asian uudelleen käsittelyä varten toiminnanharjoittajalta pyydettiin selvitystä 28.3.2025 (oheismateriaalina) sekä samassa yhteydessä vastinetta vaatimuksiin hevostenpitotoiminnan lopettamiseksi. Kiinteistöissä Käkisaari ja Pajulahti käytiin tarkastuksella 7.5.2025 (tarkastuskertomus oheismateriaalina). Toiminnanharjoittaja toimitti selvityksen selvityspyyntöön ja vastineen vastinepyyntöön 20.4.2025 (oheismateriaalina). Valittajille annettiin tilaisuus tulla kuulluksi toiminnanharjoittajan vastineesta 13.5.2025 (oheismateriaalina) ja vireillepanijat toimittivat vastineensa 7.7.2025 (oheismateriaalina). Kuulemisen jälkeen vireillepanijat toimittivat myös lisäselvitystä hevostenpitäjän väitteisiin 7.7.2025 (oheismateriaalina).

Elinympäristölautakunnan lupajaosto teki päätöksen 3.9.2025 § 70 (liitteenä), jossa päätettiin hylätä vaatimukset, jotka koskevat hevostenpitotoiminnan lopettamista. Päätöstä perusteltiin muun muassa ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 181 §:n toiminnan keskeyttämistä koskevalla säännöksellä, tehtyjen

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

vesinäytteenottojen tuloksilla (liitteenä) sekä tarkastuskäyntien perusteella tehdyillä havainnoilla siitä, että merkkejä lannan keräämättömyydestä ei ole havaittavissa. Lisäksi päätöstä on perusteltu karpästen ja paarmojen, hajun ja äännähtelyjen osalta eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920, naapuruussuhdelaki) 17 §:llä. Elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoi, että kun kaikkia vaatimuksen ympäristönsuojelullisia näkökulmia tarkastellaan yhdessä ei hevostenpitotoiminnasta katsota aiheutuvan sellaista ympäristönsuojelulain mukaista ympäristön pilaantumisen vaaraa, että toimintaa olisi syytä lakkauttaa. Myöskään naapuruussuhdelain mukaisen kohtuuttoman rasituksen kynnyksen ei katsota ylittyvän eikä toimintaa ole syytä lakkauttaa naapuruussuhdelain perusteella. Lisäksi elinympäristölautakunnan lupajaosto katsoi, ettei tapauksessa ole perusteita yksittäisen määräyksen antamiselle YSL 180 §:n mukaisesti.

Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle

Vireillepanijat valittivat Vaasan hallinto-oikeudelle elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 (oheismateriaalina). Valituksessa vaadittiin, että Vaasan hallinto-oikeus palauttaa asian takaisin elinympäristölautakunnan lupajaostoon uudelleen käsiteltäväksi. Valitusta perustellaan muun muassa sillä, että hevosten pitäjä eli toiminnanharjoittaja ei ole toimittanut ympäristötarkastajalle selvitystä, minne lantaa on toimitettu vuodesta 2021 alkaen ja tämän vuoksi voidaan tulla johtopäätökseen, ettei lantaa ole kerätty. Lisäksi valittajat katsovat, että ympäristön pilaantumisen on annettu jatkua eikä valittajia ole naapureina otettu huomioon. Valittajien mukaan se, ettei merkkiä ympäristönpilaantumisesta ole, ei pidä paikkansa. Valittajat katsovat, että koska tilalla ei ole ollut katettua lantavarastoa eikä toiminnanharjoittaja ole toimittanut sopimusta lannanluovutuksesta, on lanta edelleen ympäristössä. Lisäksi valituksessa todetaan muun muassa siirtotallin käyttämisestä hevosille ja siirtotallin rakennusluvasta, vesinäytteenottojen ajoittamisesta, järven tilasta sekä hevostenpitäjän kuulemisesta.

Lisäksi valittajat toimittivat Vaasan hallinto-oikeuteen lisäselvitystä 14.10.2025 (oheismateriaalina), jossa on nostettu esiin elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 1.10.2025 § 77 tehty asiavirheen oikaisu (liitteenä). Kyseisessä pykälässä nostettiin esiin hevostenpitäjän esiin tuomia seikkoja, jotka olivat jääneet edellisestä käsittelystä, esimerkiksi sähköpostikeskustelut, joissa on keskusteltu lannanluovutussopimuksesta. Valittajat vaativat Vaasan hallinto-oikeudelta, että myös lupajaoston kokouksen § 77 on tutkittava tässä yhteydessä.

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle

Valittajien valitus tulee kokonaisuudessaan hylätä ja elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös pitää voimassa.

Ympäristönsuojeluviranomainen tarkentaa seuraavia valittajien valituksessaan esiin tuomia asioita:

”Ympäristötarkastaja Kotiporon toteamus, että Käkisaaren alueella on useita hevosiloja ei pidä paikkansa. Käkisaaren alue on pääasiassa, mökki ja vakituisten asuntojen aluetta. Pellot ovat olleet perinteistä viljelys aluetta kymmenet vuodet. Pajulahden pellot ovat olleet viljeltynä kauralla.”

- Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Hämeenkyrön Käkisaaren alue ja yleisestikin Pajulahtea ympäröivät alueet ovat haja-asutusaluetta, jossa on hyvin tyypillistä pitää kotieläimiä, myös esimerkiksi hevosia eli kotieläinten pitotoiminta on alueella tavanomaista. Kyseessä olevan kiinteistön lähistöllä on ympäristönsuojeluviranomaisen tiedon mukaan lisäksi hevosia saman tien varrella ainakin muun muassa noin 500 metrin etäisyydellä sekä Käkisaaren viereisessä lahdelmassa noin 1 kilometrin etäisyydellä.

”Naapuruussuhdelaki § 17 vedoten. Ennen toiminnan aloittamista meitä naapureina olisi pitänyt kuulla.”

- Kahden hevosen pitäminen ei ole ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaisesti ympäristöluvallinen. YSL 27 § 2 momentin mukaan ympäristölupa on lisäksi oltava 1) toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta; 2) jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista; 3) toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Kohtuuttoman rasituksen vaatimusten täyttymistä on perusteltu tarkemmin valituksenalaisessa elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksessä. Hevostenpito ei siis tarvitse ympäristölupaa eikä ympäristölupamenettelyn mukaista kuulemista ole tarvinnut tehdä.

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että koska kahden, eikä neljän (vuoden 2021 hevosmäärä) hevosen pitäminen

Ympäristöterveydenhuollon
jaosto

§ 6

11.02.2026

kiinteistöllä ei ylitä myöskään ympäristönsuojelulain mukaisen ilmoituksenvaraisen toiminnan kynnystä, ei myöskään kuulemismenettelyä ole tarvinnut hevosten pitämiseen suorittaa ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta.

Ympäristönsuojelulain 115 a §:n 1 momentin mukaisesti toiminnanharjoittajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta, josta säädetään tämän lain liitteessä 4.

Ympäristönsuojelulain liitteen 4 kohdan 5 alakohdan a mukaan ilmoituksenvarainen toiminta on eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 50 lypsylehmälle, vähintään 100 lihanaudalle, vähintään 130 emolehmiä, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 250 uuhelle tai vuohelle, vähintään 100 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 250 lihasialle, vähintään 4 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 broilerille ja joka ei ole ympäristöluvanvarainen liitteen 1 perusteella.

Näillä perustein ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, ettei naapureita ole tarvinnut kuulla ennen hevostenpitotoiminnan aloittamista.

”Rakennuslupa myönnetty 6.10.2022 (Liite4) Lämpöeristetyille työkaluvarastolle rakennus tarvikkeille työkaluille. Luvassa maininta tulee hakea käyttötarkoituksenmuutos lupaa jos esim. Käytetään hevossuojana. Kuinka ympäristötarkastaja voi hyväksyä kyseisen hevostenpitotoiminnan työkaluvarastossa.”

- Rakennusluvut, niiden lainmukaisuus ja valvonta kuuluu rakennustarkastajalle, eikä ympäristönsuojeluviranomainen ole toimivaltainen viranomainen kommentoimaan luvan lainmukaisuutta. Ympäristönsuojeluviranomaisen tiedon mukaan hevostenpitotoimintaa ei harjoiteta työkaluvarastossa/siirtotallissa vaan toiminnanharjoittaja on todennut, että hevosia voidaan pitää tilapäisesti sairastapauksissa tai hevostenhoitotoimenpiteiden aikana siirtotallissa. Pysyvää hevostenpitotoimintaa ei ympäristönsuojeluviranomaisen tietojen mukaan harjoiteta työkaluvarastossa/siirtotallissa vaan hevosille on pihattorakennus ulkotarhassa, jossa hevosille on varattuna asianmukaisesti kuiviketta, johon virtsa imeytyy ja lanta kerääntyy. Valvontaeläinlääkärillä ei ole ollut huomautettavaa hevosten hyvinvoinnista tai hevosten pitopaikoista (valvontaeläinlääkärin tarkastuskertomukset 11.11.2022, 5.4.2023, 24.5.2023 ja 24.3.2025 oheismateriaalina).

Vaasan hallinto-oikeudelle toimitetun lisäselvityksen osalta ympäristönsuojeluviranomainen tarkentaa seuraavia kohtia:

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

”Ympäristötarkastaja Kotiporo on julkaissut meidän nimen kunnan sivuilla kyseisessä oikaisuvaatimuksessa. Näin ei saisi toimia”

- Kyseisen elinympäristölautakunnan lupajaoston kokouksen 1.10.2025 § 77 listatekstiin oli jäänyt valittajien sukunimi näkyviin. Asia korjattiin välittömästi, kun asianosaiset huomauttivat asiasta.

” Kuka on Hämeenkyrön kunnanssa joka tällaisia salaisia sopimuksia on hevosenpitäjän kanssa sopinut. Ilmeisesti joku korkeampi kunnan viranhaltija joka on ohjaillut ympäristötarkastajaa. Ympäristötarkastajan esimies toimistopäällikkö - - tai elinympäristöjohtaja - -.”

- Kyseiset sähköpostit ovat toiminnanharjoittajan ja silloisen ympäristötarkastajan välisiä, eikä sähköposteilla ole vaikutusta valitetun päätöksen käsittelyssä.

Muilta osin valittajien valituksessa ei ole tuotu esiin sellaisia uusia seikkoja, jotka eivät olisi olleet käytettävissä lupajaoston päätöstä tehdessä. Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöstä on riittävällä tavalla perusteltu eikä perusteluihin ole lisättävää.

Liitteenä

Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntö 10.12.2025

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 28.3.2023 § 16

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 17.1.2024 § 3

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 3.9.2025 § 70

Elinympäristölautakunnan lupajaoston päätös 1.10.2025 § 77

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 5.3.2025 241/2025 (Dnro: 164/03.04.04.04.19 /2024)

Karttaote KVVY vesinäytteiden näytepisteet

Oheismateriaalina

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 6

11.02.2026

Vaatimukset toiminnan lopettamiseksi 12.4.2022, 6.10.2022, 30.1.2023, 9.3.2025

Tarkastuskertomukset 23.5.2022, 28.7.2022, 22.11.2022, 13.12.2022, 5.5.2023, 22.11.2023 ja 12.5.2025

Selvityspyynnot 22.8.2022, 30.1.2023, 28.3.2025

Täydennyspyyntö 9.9.2022

Toiminnanharjoittajan toimittama selvitys selvityspyyntöön 20.4.2025 liitteineen

Toiminnanharjoittajan toimittama vastine vastinepyyntöön 20.4.2025 liitteineen

Tilaisuus tulla kuulluksi toiminnanharjoittajan vastineesta 13.5.2025

Vireillepanijoiden vastine 7.7.2025

Vireillepanijoiden toimittama lisäselvitys hevostenpitäjän väitteisiin 7.7.2025

Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70 liitteineen

Valittajien Vaasan hallinto-oikeuteen toimittama lisäselvitys 14.10.2025

Valvontaeläinlääkärin tarkastuskertomukset 11.11.2022, 5.4.2023, 24.5.2023, 24.3.2025

Oheismateriaalit sisältävät henkilötietoja, minkä vuoksi niitä ei julkaista kaupungin verkkosivuilla.

KVVY sähköposti koskien vesinäytteiden tuloksia

Toimivallan peruste Hallintosääntö 27 §

Valmistelija Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus

Sastamalan ympäristöterveydenhuollon jaosto ympäristönsuojeluviranomaisena antaa edellä selosteosasta ilmenevän lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle koskien valitusta

Ympäristöterveydenhuollon § 6
jaosto

11.02.2026

Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan lupajaoston päätöksestä 3.9.2025 § 70.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja

Vs. ympäristötarkastaja Heidi Kotiporo, 040 556 4236,
heidi.kotiporo@sastamala.fi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 6

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 5

Muutosta tässä kokouksessa tehtyihin päätöksiin voidaan hakea kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Valituksen saavat tehdä myös rekisteröity yhdistys tai säätiö, toiminnan sijaintikunta ja lähikunnat sekä valvontaviranomaiset.

Valitus osoitetaan:

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa asioissa sekä maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteisluvasta

Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valitus on tehtävä kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta /lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on mainittava:

- valittajan nimi, kotikunta, puhelinnumero ja postiosoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi, sekä
- muutosvaatimuksen perusteet.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukiolon päättymistä. Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).